

rak gösterilebilir. Yüksek Heyetiniz mahdud çerçevede içinde hazırlanmış olan Hükümetin tasarımı komisyona iade etmekle bu büyük inkılâbın tesiri altında bulunduğunu ispat etmiştir.

Arkadaşlar, bendeniz tarih üzerinde de kısaca duracağım. Bâzı arkadaşlar 29 Ekim 1948 tarihini mebde olarak kabul ettiler halbuki, bendeniz bu tarihi bir münteha olarak kabul etmek lâzımgeldiği kanaatindeyim 29 Ekim 1948 den bugüne kadar, bir arkadaşımızın tebarüz ettirdiği üzere, 1,5 senelik bir müddet geçmiştir. Bu 1,5 sene içinde ırsi veya hutta patalojik sebeplerle bir cürüm irtikâp etmiş olan bir vatandaş, neden aftan istifade ettirilmesin Hükümet, bu tarihi münteha olmak üzere kabul için bir sebep göstermektedir; Sinan Tekelioğlu arkadaşımız kısaca temas ettiler. Sebep de şudur: Bu konudaki yayınlardan cesaret alarak suç işlemiş kimselerin mevcudiyeti ihtimalidir. Yani bir ihtimale binaen, Feridun Fikri Düşünsel arkadaşımızın bütün çıplaklığıyla tasvir ettiği facialara imkân ve meydan verilecektir. Bir vatandaş affedileceğini ümit ederek bir suç işlemiş olabilir. Fakat bizde bir suçlu vardır diye onun yanında arzettiğim sebeplerden dolayı bu mülâhazadan uzak olarak cürüm işlemiş olan vatandaşları neden aftan istifade ettirmiyelim. Bendeniz şu kanaatteyim ki, hiçbir kimse aftan istifade edebileceğinden cürüm işlemez. Binaenaleyh bir kimse aftan evvel cürüm işlemiş ise onun da affı lâzımdır. Affın lüzumuna kani olduktan sonra bir buçuk sene evvel cürüm işlemiş olanların ayrılmasını ben adaletle kabulü telif görmüyorum. Eğer Adalet Bakanı 29 Ekim 1949 a tekaddüm eden zaman zarfında işlenmiş olan suçların adedinin bu tarihten sonra geçen altı ay içinde işlenen suçlardan daha az olduğunu ispat ederlerse o zaman münteha olarak bu tarihin zaruri olduğuna kanaat getirebilirim. Cürüm adedi arasında fark olmadığını zannetmekteyim. Binaenaleyh Yüksek Meclis bu atıfeti tamamiyle lütfetsin ve Muhterem Generalimizin teklifi dairesinde affı bugüne kadar teşmil etsin.

ADALET KOMİSYONU ODINA ABDÜRAHMAN KONUK (Bursa) — Arkadaşlar; bu mevzuda iki saattenberi görüşen arkadaşlar âdetta Af Kanununun umumi müzakeresinde konuşulması lâzımgelen sözleri söylediler. Bu hususa girmiyorum. Vakit geçmiştir. Sözümü yalnız

bu maddeye inhisar ettiriyorum.

Birinci tasarıda bu madde yoktu. Burada görüşmeler sırasında birçok takrirler verilmesi üzerine esas itibariyle sadece siyasi suçlara inhisar ettirilmiş olan tasarının âdi suçlara da teşmili bakımından görülen temayül üzerine komisyon bu maddeyi tedvin etti. Bununla beraber 4 netü maddeyi de getirdi. Siyasi suçlardan başka âdi suçlara affın teşmili mevzuubahis olmaz sözü elbetteki doğru değildi. Suçların affı mevzuubahistir. Fakat bugün en muteber ceza esaslarına göre siyasi suçlarda umumi af, âdi suçlarda hususi af yapılır. Siyasi suçları unutarak, âdi suçları affetmek mevzuubahistir.

Şimdi burada verilen takrirelere ve konuşmalara göre şu intiba hâsıl olmuştur: Daima şahıslar düşünülerek, eşhas düşünülerek mütalâalar serdedilmiş, âdi suç olduğu için hususi af mahiyeti verilmek istenmiştir. Konuşmalar daima muayyen hâdiselere göre yapılmış, takrirler daima muayyen hâdiseler dikkate alınarak tertip edilmiş hissini vermektedir. Çünkü âdi suçların affı ancak hususi kanunlarla olur. Âdi suçlara teşmil edildiği zaman daima falan tarihteki suçlu düşünülme suretiyle tarihler tesbit edilmesi ve cezaların miktarının ona göre indirilmesi veya çıkarılması suretiyle tedbir alınması zarureti hâsıl olmuştur. Çünkü siyasi suçlar umumii âdi suçlar hususi afa kaldırılır. Bu hususta o kadar çok şey yazılmış ve söylenmiştir ki, burada görülen fikir ihtilâfı ilim sahasında da mevcuttur. Onun için ne arkadaşların biri birleriyle anlaşmasına ve ne de bu takrirlerin biri biriyle telifine imkân görülemez. Çünkü ilim adamları dahi bu hususta anlaşmış değildir. Ben kendim, şahsım için söylüyorum, başdanberi tasarının âdi suçlara teşmiline aleytarım. Çünkü benim akideme göre affı umumi yalnız siyasi suçlar içindir ve bu siyasi suçların yalnız burada zikredilenlerinin değil, bunun dışında daha birçoklarının da dâhil olması ve matbuat suçlarının affı umumiye girmesi muvafık olur kanaatindeyim.

Fakat komisyonumuzda, geçirdiğimiz fikri inkılâbı dikkate aldık ve bu affın esası da budur. 1945 yılındanberi bugüne kadar geçirdiğimiz bir inkılâp vardır. Bunu dikkate alarak böyle bir af yoluna gitmeyi nazari dikkate alınca bu arada bâzı suçlara da teşmil edilmesi teklifi ekseriyet kazandığı için, komisyonumuz bu maddeyi böylece huzurunuzda getirdi.